

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Cap. CXIV. De sepulturis. quæ alas extra Ecclesiam, postea in atrio, denique in ipsa Ecclesia conceduntur fidelium corporibus humi reponendis; non tamen subtùs altare. De electione sepulturæ libera ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

10 Qui votum simplex emisit, potest à religione recedere, quando non fuit emissum Superiori illius ordinis, & respectu certe religionis.

DUbitatum aliàs fuit de obligatione Monasterii erga quendam adolescentem, quem pater Monasterio tradiderat, seu obtulerat, assignata ipsi alimentorum nomine, summa quingentorum scutorum: cum pacto expresse quod si ipse dimitteretur, Monasterium summam receptam restituere teneretur: pro cuius dubii explicatione, sequentia deducta fuerunt.

1 In primis dictum adolescentem nullo modo posse, aut potuisse dici religiosum, non obstantibus votis paupertatis, castitatis, & obedientiae per eum emissis; cum vota illa non emisit solemniter, & animo ingrediendi religionem: sed tantum pro bono vivendi modo: non enim aliorum regulam professus est, sed generalia vota emisit ad nullam certam religionem limitata: & modus ille profitendi valde diversus est à modo profitendi aliorum religionum ordinis illius, unde actus ille non debuit operari ultra illius intentionem, *l. non omnis, ff. si certum petat*, & ita docet Mirand. in *manual. prelat. regul. part. 1. quest. 29. art. 2.*

2 Secundò conclusum fuit, dictum adolescentem non posse dici Conversum, sed potius Oblatum: hæc enim inter Conversos, & Oblatos est differentia, quod illi mutant habitum secularem, & accipiunt regularem; Oblati verò in habitu seculari permanent. Abbas in *cap. non est, de reg. num. 2.* & post eum Mirand. *loc. citat.* Eman. Roderic. *tom. 3. quest. regul. quest. 21. art. 1.* Sanch. in *decalog. lib. 6. cap. 7. n. 9.*

3 Hoc autem tam Conversis, quam Oblatis commune est, ut non censeantur religiosi, quamvis tria emittant vota, nisi sub certa regula, & religione, seu ordine certo emiserint: unde si quis ita voveat, *Promitto paupertatem, castitatem, & obedientiam*, non propterea dicitur religiosus, nisi addat *secundum regulam huius, vel illius ordinis, &c.* Roderic. *dicto tom. 3. quest. 21. art. 1.* Lezan. in *summa regul. tom. 2. cap. 8. num. 4.*

4 Hinc sequitur, quod cum non aliàs in *tract. de prevent. judicial. cap. 29. num. 32. & 33.* insequentis dispositionem Concilii Trident. *sess. 24. cap. 11. v. scilicet*, exceptis tamen illis, dixerimus familiares religionum, qui actu illis inserviunt intra eorum septa, & Monasteria, viventes sub eorum obedientia, frui eodem fori privilegio, quo fruuntur ipsimet religiosi: intelligendo non de obedientia religiosa, ex professione debita; sed tantum de ea quæ debetur ratione muneris injuncti, dum actualiter famulantur. Eadem ratione dicendum est, istos Oblatos, qui religiosi non sunt, nec vota religionis emiserunt in certa regula, & ordine præfinito, non posse gaudere fori privilegio: nisi quandiu intra septa Monasterii, & sub obedientia, non quidem religiosa, sed ratione tantum muneris sibi injuncti debita, vivunt: ut dicit Lezan. *dicto cap. 8. num. 13. tom. 2.*

5 Terriò fuit dictum, duo esse Oblatorum genera: quidam enim se, & sua offerunt Monasterio; alii verò se tantum offerunt, non autem bona sua: ita distinguit Castrenf. *consil. 69. volum. 1.* ubi dicit quod isti actus dedicationis, & oblationis factæ Monasterio, sunt ex se indifferentes, & possunt intelligi ut facti sint ad effectum professionis, aut sine intentione profitendi: unde si appareat, quod ille qui se dedicavit Ecclesiæ regulari, voluit mutare habitum, & profiteri eo modo quo alii religiosi; colligitur ex eo, quod voluit renuntiare sæculo, neque reser-

vare sibi facultatem disponendi de bonis suis: & converso, illi qui se, & non bona sua obtulerunt Monasterio, non amittunt facultatem disponendi de bonis suis, quia verè & propriè non sunt religiosi, ut voluit Abbas *consil. 102. versis, versis ad secundum, part. 2.* & Tusch. *tom. 5. liter. O. cõcl. 16. num. 7. & seq.* Et si de bonis suis minimè disposuerint, succedunt ipsis post eorum mortem proximiores ab intestato viventes. Sanch. in *præcep. decal. lib. 7. cap. 34. num. 1.* Possunt autem tales Oblati, qui religiosi non sunt, omnia bona sibi reservare, vel partem aliquam: vel si simpliciter se, & bona sua obtulerint; illa oblatio & dedicatio de bonis præsentibus intelligenda est, nec futura comprehendit. Sanch. *dicto cap. 34. n. 1.* Lezan. *dict. cap. 8. n. 14. & 15.*

Unde sequitur, quod cum iste juvenis illum fecisset novitiatum, & per consequens, si eum cum voluisset accipere tanquam religiosum, ejus professio nulla fuisset, ex notatis superius per eos *cap. 7. num. 22.* & ex Concilio Trident. *sess. 25. de regul. cap. 15.* Et cum vota paupertatis, castitatis, & obedientiæ, de quibus agitur, non possint dici vota solemnia religionis, nec facta fuerint per istum adolescentem actualis traditio ipsius animo religionem profitendi; non impeditur de bonis suis ad libitum disponere, & à Monasterio (servatis tamen votis) ad libitum recedere, vel ab eo dimitti, ut traditis per Barbof. in *cap. rursus, Qui clerici vel voveant*. Bonacin. de *matrim. quest. 3. punct. 4. num. 1.* Hæc enim est differentia inter votum simplex, & votum solenne religionis, ut simplex soli Deo fiat immediate; solenne verò religionis votum fiat Deo mediante persona Ministrorum ab Ecclesiâ ex Deo commissione ad id deputatorum: ut ibidem explicat Barbof. plures alios referens. Ponit igitur illi, qui votum simplex emisit, & nulli Superiori, aut religioni sese obligaverat, recedere, vel dimitti maxime stante pacto in contractu receptionis, seu oblationis ipsius appposito; quod in casum recedens, vel dimissionis restitueretur illi, vel suis, quingenti aurei à Monasterio tempore dictæ admissionis accepti: & ita fuit observatum. Quia adolescentem non fuit à Monasterio, illicque restitui fuit dicti quingenti aurei.

CAPUT CXIV.

De sepulturis quæ aliàs extra Ecclesiam, postea in atrio, denique in ipsa Ecclesia conceduntur fidelium corporibus humanis reponendis; non tamen subitus ante. De electione sepulture libera, etiam extra Ecclesiam parochialem. Religiosi utrum sibi sepulcrum eligere possint. Vtrum pater pro filio. An intra Ecclesiam Monialium benedictam, non tamen consecratam. Electio sepulture quomodo probetur. Vtrum possit alieni committi. Vxor, Filiusfamilias, Canonicus, Beneficiarius ubi sepeliendi.

SUMMARIUM.

1 Olim sepultura extra Ecclesiam, deinde in atrio, nunc autem intra Ecclesiam conceduntur. 2 Corpori

Quæst. & Resol. benefic. Cap. CXIV. 201

- 2 Corpora infidelium, vel infantium non baptizatorum, intra Ecclesiam non sepelienda.
- 3 Sepultura nemini subus altare concedenda; vel si fuerint concessa, amovenda sunt.
- 4 Electio sepulture cuilibet permittitur, etiam extra parochialem Ecclesiam, reservata quarta parochiali.
- 5 Eligens sepulturam extra parochiam, si in loco electo sepeliri nequeat, non est in parochia sepeliendus.
- 6 Religiosi, exceptis Prælati, non habent jus eligendi sepulturam; sed in proprio Monasterio sunt sepeliendi.
- 7 Fallit si loco à Monasterio remoto decesserint, ita ut ad illud commodè deferri nequeant; & tunc eligere possunt sepulturam, & non facta electione, sunt in parochiali Ecclesia sepeliendi.
- 8 Pater pro filio sepulturam eligere non potest, nisi talis sit consuetudo, qua probanda est.
- 9 Filius familias pubes potest sibi sepulturam eligere, non tamen impubes, nisi sit proximus pubertati.
- 10 Eligere quem possit sepulturam in Ecclesia Monialium benedictæ, & nondum per Episcopum consecrata.
- 11 Electio sepulture probatur per testes singulares.
- 12 Electio sepulture an possit alteri committi, ut eligat post mortem suam.
- 13 Vxor, & filius, utrum possint eligere sepulturam: & utrum filius pro patre mente capto, vel fratre, & tutor pro pupillo.
- 14 Canonicus, Rector Ecclesie, Vicarius perpetuus, Vicarius temporalis, Presbyter amovibilis, & stipendiatus, & ille qui canonicatui renuntiavit, ubi sint sepeliendi.
- 15 Utrum potius in patris, vel avi sepultura quis sepeliendus sit.
- 16 Filius spurvus, vel illegitimus ubi sepeliendus.
- 17 Vxor in sepultura mariti sepelienda: quid si ad secunda vota convolaverit.
- 18 His omnibus deficientibus, debet quis in parochia sepeliri, in qua recepit Sacramenta vivens.
- 19 Plura de sepulturis. Remissivè.

Variæ sæpius exortæ sunt controversiæ inter Ecclesias parochiales, & alias, super sepulturis; & quo in loco defuncti sepeliri debeant. Pro quarum resolutione, multa paucis, breviter, & resolutivè exponenda sunt.

Primo antiquis temporibus sepultura extra urbem habebantur; cap. sicumque 13. quæst. 2. Deinde crescente fidelium numero, sepultura prope Ecclesiam, in Cæmeterio concessa sunt: cap. sicut antiquitus, 17. quæst. 4. Postmodum in attio Ecclesie, dignitatis causa: cap. præcipiendum 13. quæst. 2. Denique & in ipsa Ecclesia, laicis concessa fuit sepultura. Cavaler. decis. 15. num. 1. Barbof. de jur. Eccles. lib. 2. cap. 10. num. 8.

2. Dummodo tamen non sepeliantur ibi corpora eorum, qui in infidelitate decesserunt, aut infantium, qui sacro baptismatis lavacro abluti non sunt; debent enim exhumari hujusmodi cadavera, si in Ecclesia sepulta sint, & discerni possint si verò discerni non possint, Ecclesia est reconcilianda, & corpora exhumanda non sunt. Tusch. litera S, conclus. 187.

3. Dummodo etiam sepultura non sint subus altare: cap. præcipiendum, 13. quæst. 2. & determinavit Sacra Congregatio Episcoporum, teste Ricc. collect. 383. & si in effectu corpora subus altare fuerint sepulta, non debet in illo altari celebrari, sed

debet interdici, donec corpora in alium locum transferantur. Sacra Congregatio relata per Ricc. loco citato. Barbof. in decis. Apostol. collect. 76. num. 2.

Secundò, sepultura electio cuilibet conceditur in loco sibi benevisio; quamvis locus ille esset minus religiosus quàm Ecclesia parochialis: text. est in cap. 2. §. final. de sepult. in 6. & in cap. fraternitatem, cum ibi notatis, eodem titulo, in Decret. Potest enim eligi sepultura in loco per eligentem ad libitum designando: can. soror, 13. quæst. 2. can. vos, & can. Ebron, ibidem. Bertachin. in repet. in verb. sepultura, num. 1. 2. & 3. dummodo parochia sua quarta reservetur. Capol. de servit. urban. prædior. cap. 82. de sepult. num. 8. & 9. & hoc usu receptum esse testatur Molfes. in summa, part. 13. cap. 8. num. 20. & 21. Atque ita determinavit Sacra Congregatio, teste Barbof. ad Concil. Trident. sess. 23. de reformat. cap. 13. num. 19. & in decis. Apostol. collect. 671. num. 10. his verbis: Sepultura electio in alia Ecclesia præter parochialem, non potest per Parochum impediri, dummodo illi reservata sit sua quarta funeralis.

Tertiò, si quis elegerit sepulturam in alia Ecclesia quàm Parochiali, & ibi propter aliquod impedimentum sepeliri non possit, non est sepeliendus in Ecclesia parochiali; cum jam animum suum declaraverit, quod ibi sepeliri non intendebat, sed in alio loco per Episcopum eligendo, vel per ejus Vicarium, prout arbitrabitur esse magis conforme voluntati, & intentioni defuncti. Prax. Genuens. cap. 61. num. 5.

Quartò, Religiosos sibi sepulturam eligere possit centuit Hostiens. in summa, tit. de sepult. num. 1. versic. eadem ratione. Quia, inquit, electio refertur ad illud tempus, quo ipse futurus est à jugo obedientiæ exemptus; cum mortui non subiacent obedientiæ. Sed hæc ratio non est bona, quia non inspicitur tempus executionis, ad judicandum utrum quis habilis sit ad disponendum; sed tempus dispositionis: cum ergo religiosus vivens, sit tamen mortuus mundo, nec habeat velle aut nolle, non potest etiam habere jus eligendi sepulturam; & ita, nempe religiosos non habere jus eligendi sibi sepulturam, sed in proprio Monasterio sepeliendos esse; Prælati exemptis, qui facultatem habent illam eligendi, tradit Lezan. in sum. regul. tom. 1. cap. 9. num. 10. 7. Nisi sint ita remoti à propriis Monasteriis, ut ad illa deferri nequeant: tunc enim possunt sibi eligere sepulturam, quam si non elegerint, in Ecclesia parochiali, in qua decesserunt, sepeliendi sunt. Barbof. de offic. Paroch. cap. 26. num. 30. Quod si extra claustra decesserint, debent nihilominus in suis Monasteriis sepeliri. Barbof. dicto num. 30.

Quintò, pater pro filio sepulturam eligere non potest de jure, secus de consuetudine; quæ tamen cum in facto consistat, est probanda: & pro hac probatione concedi potest remissoria. Ludovif. decis. 276. num. 1. Quod intelligendum est de filio impubere: nam si filius sit major 14. annis, potest sibi sepulturam eligere, nisi etiam in individuo probetur consuetudo, etiam in terminis filifamilias puberis: Cuman. in l. iam is, §. filius, num. 5. ff. de nat. caus. mort. Impubes autem sepulturam sibi eligere nullo modo potest: cap. licet, de sepult. in 6. nisi sit proximus pubertati. Molfes. in sum. tract. 13. cap. 8. num. 25. Cæterum, in hac civitate Avenionensi receptum esse consuetudinem illam, ut pater pro filio impubere sepulturam eligere possit, testatur Oldrad. consil. 225. num. 7.

Sextò, electio sepulture fieri potest in Ecclesia Monialium

Monialium benedicta, licet nondum consecrata, prout alijs de Ecclesia quadam in hac civitate Avenionensi, ita Respondi ad requisitionem Illustrissimi & Excellentissimi Domini Ducis de Vantadour, reclamantibus Parochis, ann. 1635. Ratio est, quia ad hoc ut cadaver in aliquo loco sepeliatur, sufficit quod locus sit benedictus, licet non consecratus.

Patet, quia Cœmeterium non consecratur, sed benedicitur: *cap. nemo, de consecrat. dist. 1.* & propterea Cœmeterium non potest proprie dici sacrum, sed duntaxat largo modo. Abbas in *cap. abolenda, de sepult.* & ita decidit Natt. *consil. 432. num. 13.*

11 Septimò, electio sepulturae sufficienter probata dicitur, quamvis de ea constet per depositionem testium singularium: Ricc. in *prax. rer. for. Eccles. in praxi sepult. decis. 664.* & sufficiunt duo testes. Praxis Genueus. *d. cap. 61. num. 16.*

12 Octavò electio sepulturae potest alteri committi, quia licet mandatum morte mandantis regulariter re integra expiret: tamen hæc regula non procedit in illo mandati genere, quod non nisi post mortem mandantis effectum sortiri potest: *cap. fin. §. fin. de testam. in 6.* Sicut potestas executorum durat, imò executionem non habet, nisi post obitum testatoris. Consultius tamen esset eligere sepulturam in Ecclesia, & tumulo quem eligens diceret se ad aurem dixisse hæredi, aut alteri personæ confidenti: quia licet alienæ voluntatis arbitrium alteri committi non possit, tamen committi potest alienæ voluntatis secretum: juxta *l. Theopompus, cum ibi notat. ff. de hoc. preleg.*

13 Nondò, si uxor, aut filius non elegerint sibi sepulturam, potest uxori maritus, vel filio pater sepulturam eligere: *cap. licet, de sepult. in 6.* & ibi DD. communiter. Ipsa tamen uxor, vivente viro, sibi sepulturam eligere potest: *cap. de uxore, de sepult.* Frater autem pro fratre sepulturam non eligit. Sebast. Med. *de sepult. quest. 8. num. 24.* Nec filius pro patre, quamvis mente capto, vel furioso. Idem *num. 25.* Nec tutor pro pupillo. Idem *d. quest. 8. num. 26.*

14 Decimò, si nulla fuerit facta electio sepulturae, si sit Canonicus, sepeliendus erit in Ecclesia in qua habet canonicatum, & præbendam. Innocent. in *c. 1. de sepult.* Rector Ecclesiæ parochialis in sua Ecclesia; sicut & Vicarius perpetuus, non autem temporalis: Capellani in Ecclesia in qua capellam habent, aut beneficium perpetuum; non autem Presbyteri amovibiles, qui habent stipendium à Capitulo, & quandocumque possunt amoveri: hi sepeliendi erunt in sua parochia, vel in sepulchro suorum majorum, sive sit familiare, sive hæreditarium. Renuncians beneficio, sive illud resignans, sepeliendus est in Ecclesia, in qua definit esse beneficiatus, seu Canonicus, aut Prælati; ita Medic. in *d. tract. de sepult. quest. 7. num. 8.* & multis seq.

15 Filius autem in sepultura parentum: *cap. 1. de sepult.* sed si alia Patris, alia Avi sit sepultura, præfertur illa in qua patris ossa quiescunt. Joan. Andr. in *cap. 15. de sepult. in 6.* §. Spurius tamen sepeliendus est in sepulchro matris, nisi vivo patre fuerit legitimatus: *argument. l. si qua illustris, Cod. ad Orfician.*

16 Legitimus verò potius in paterno, quam materno sepulchro. Medic. *loc. citat. num. 22.* & 23. §. Uxor verò in sepulchro viri, si fuerit ad ejus domum traducta, dummodo non intervenierit sententia separationis thori, nulla sequuta reconciliatione; & dummodo ad secunda vota non convolverit: tunc enim in sepulchro secundi mariti sepelienda est.

18 Medic. *loc. citat. num. 26.* §. His deficientibus, ultimo

loco in parochia sepeliendus est defunctus, in qua Sacramenta recepit: nam sepulchrum majorem primum locum obtinet, & Ecclesiæ parochialis præfertur: *cap. 1. de sepult. cap. 2. eodem tit. lib. 6.* & reliqua, quæ ad materiam sepulturae spectant, fuisse prosequitur Sebast. Medic. in *dito tract. de sepulturis*, & Molfes. in *sum. dito tract. 13. cap. 8.* Ricc. in *dita praxi rer. for. Eccles. de prax. sepult.* Dabos. *de jur. Eccles. univers. lib. 2. cap. 10.* & in *tract. de offic. & potest. Paroch. cap. 25.* Hostiens. in *summa tit. de sepult.*

CAPUT CXV.

De pœna hæredi imponenda, qui testatoris defuncti animæ curam non habuit, illique ad mortem properanti Medicum spiritualem, hoc est Parochum non adhibuit. De obligatione Parochi visitandi parochianos suos infirmos. An & quomodo privetur successione defuncti, qui illum in Civitate peste infecta dereliquit, & ab illo loco aufugit.

SUMMARIUM.

- 1 Qui infirmo laboranti Medicum non adhibuit, sui successione indignum se reddit.
- 2 Maritus non potest se juxta patris lucrativum, si uxori infirma non adhibuit Medicum.
- 3 Idem dicendum in successione Majoratus: quia illo se reddit indignum, si ultimo possessori infirmo Medicum adhibere neglexit.
- 4 Regula generalis est, illum qui sperat lucrum ex morte alicujus, eo privandum esse, si Medicum infirmo adhibere non curaverit.
- 5 Mater qua liberos tempore pestis dereliquit, illorum successione privata fuit.
- 6 Curans, vel curari faciens infirmum, non reputatur indignus, si aliquid ex accidentibus mori fecit.
- 7 Qui infirmi curam habet, non tenetur ea negligenter culpa.
- 8 Imputandum est Parochi qui non visitat infirmos, & illi Sacramenta Ecclesiæ non ministravit.
- 9 Parochus tenetur singulis diebus infirmos visitare, & providere ne sine Sacramentis moriantur.
- 10 Qui infirmi curam non gerit, excusatur, si aliter aliis qui curam suscipiebant, vel suscipere debebant.
- 11 Qui negligit animam, dicitur causam mortis animæ, quæ deterior omnino est morte corporis.
- 12 Qui uxorem, aut liberos peste infectos dereliquit in loco pestifero, non reddit se indignum, si eis providerit de omnibus rebus necessariis.
- 13 Impugnatur Castrensis sententia dicentis, non adhibendos Medicos, quando salus agnoscitur probabiliter desperata.
- 14 Explicatur decisio Colerici, de qua supra, in qua ut locum habeat quando quis aufugit a loco pestifero, relictis personis, quarum curam habet.